

Michał Modro, 2020-11-16 11:33

Michał Modro:

"Dodatek covidowy" - "(...) równość praw i obowiązków jest wymogiem, bez którego stoczylibyśmy się w barbarzyństwo."

"Równość w ludzkiej godności i wynikająca stąd równość praw i obowiązków jest wymogiem, bez którego stoczylibyśmy się w barbarzyństwo.(...) Wiara w tę równość nie tylko chroni naszą cywilizację, ale czyni nas ludźmi." Leszek Kołakowski "Mini wykłady o maxi sprawach".

Wstęp

Te mocne słowa Leszka Kołakowskiego nie są krytyką, ale oddają rzeczywistość sytuacji związanej z zapłatą dodatkowych wynagrodzeń dla personelu medycznego zaangażowanego w niesienie pomocy

dla pacjentów z podejrzeniem zakażenia lub zakażonych SARS-CoV-2.

Nie mogą zmienić naszego postrzegania słowa polityków „czarujących rzeczywistość” stwierdzeniami, iż do dodatkowego wynagrodzenia ma prawo cały personel medyczny, który zмага się z epidemią.

Mateusz Morawiecki @MorawieckiM · Nov 1 ⋮

W tych trudnych dniach rząd wspiera w sposób szczególny, również finansowo, lekarzy i cały personel medyczny walczący z koronawirusem. Od dziś podnosimy Ich wynagrodzenia o 100%. Nikt nie zasługuje na to bardziej, niż Oni. Dziękujemy za Wasze poświęcenie.

Ministerstwo Zdrowia @MZ_GOV_PL · Nov 1

i Min. @a_niedzielski podpisał właśnie polecenie dla prezesa @NFZ_Centrala, nakazujące od 1 listopada podniesienie o 100% wynagrodzenia (jako świadczenia dodatkowego) dla personelu medycznego walczącego z #COVID19, w tym także dla rat. medycznych i diagnostów lab. szpitalnych.

Posłużę się innym cytatem, do którego często odwołuję się w ostatnich czasach: „Bez zaufania, solidarności i odpowiedzialności nie można być pewnym siebie. Nie można mieć odwagi. Być człowiekiem. Zaufanie, solidarność i odpowiedzialność, te trzy filary, które są ukrytą podstawą naszego bycia w świecie, one się teraz trzęsą i grożą zawaleniem. A my o nie się nie troszczymy jak trzeba. Nie rozpatrujemy nowych wydarzeń i skrętów z punktu widzenia tego, jaki one mają wpływ właśnie na zaufanie, solidarność i odpowiedzialność.” Autor: Prof. Zygmunt Bauman, rozmowa Tomasa Kwaśniewskiego, Więc będzie wojna?, „Gazeta Wyborcza”, 14–15 kwietnia 2012.

Jak w tej sytuacji możemy mówić o zaufaniu, solidarności i odpowiedzialności?

Co się wydarzyło?

Nie można było mieć wątpliwości, że w Druku 708 ([Druk nr 708, Uchwała Senatu RP w sprawie ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z przeciwdziałaniem sytuacjom kryzysowym związanym z wystąpieniem COVID-19](#)), który z Senatu został przesłany do Sejmu znalazła się poprawka numer 27 (treść druku tutaj) o treści:

„b) dodaje się art. 4i w brzmieniu:

Art. 4i. 1. W okresie ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii pracownikom podmiotów leczniczych, osobom wykonującym zawody medyczne oraz osobom, z którymi zawarto umowy na wykonywanie świadczeń zdrowotnych, którzy:

1) nie zostali skierowani do pracy na podstawie art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi oraz

2) uczestniczą w wykonywaniu świadczeń zdrowotnych osobom chorym na COVID-19 lub osobom z podejrzeniem zakażenia wirusem SARS-CoV2 - przysługuje comiesięczny dodatek do wynagrodzenia.

2. Dodatek, o którym mowa w ust. 1, wynosi 100% kwoty miesięcznego wynagrodzenia wynikającej z umowy o pracę albo innej umowy, na podstawie której praca jest wykonywana. (...)”

Następnie była Sejmowa Komisja Zdrowia, która poprawkę Senatu przyjęła co wynika z dokumentów.

Zgodnie z Drukiem nr 711 „Sprawozdanie Komisji Zdrowia o uchwale Senatu w sprawie ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z przeciwdziałaniem sytuacjom kryzysowym związanym z wystąpieniem COVID-19.” poprawka w punkcie 27 została przyjęta.

Jednak już w ostatecznym tekście ustawy uchwalonej przez Sejm wskazany przepis się nie znalazł.

Dnia 3 listopada 2020 r. Prezydent RP Andrzej Duda podpisał ustawę z dnia 28 października 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z przeciwdziałaniem sytuacjom kryzysowym związanym z wystąpieniem COVID-19.

Jednak do dnia 16 listopada 2020 r. wskazana ustawa nie pojawiła się na stronie Dziennika Ustaw.

To jakie prawo?

Dodatki do wynagrodzeń są dzisiaj wypłacane zgodnie z poleceniem z 1 listopada 2020 roku Ministra Zdrowia, zobowiązującego Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia do przyznania dodatkowego wynagrodzenia za pracę w związku ze zwalczaniem epidemii COVID-19 (Polecenie).

Zgodnie z powołanym Poleceniem świadczenia dodatkowe są wypłacane 3 kategoriom osób wykonujących zawody medyczne:

1. **osobom wykonującym zawód medyczny w podmiotach leczniczych, o których mowa w pkt 1 ppkt 1** (umieszczonym w wykazie, o którym mowa w **art. 7 ust. 1** ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19), **które uczestniczą w udzielaniu świadczeń zdrowotnych i mają bezpośredni kontakt z pacjentami z podejrzeniem i z zakażeniem wirusem SARS-CoV-2;**
2. **osobom wykonującym zawód medyczny w podmiotach leczniczych, o których mowa w pkt 1 ppkt 2** (w których skład wchodzi jednostki systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego, o których mowa w **art. 32 ust. 1** ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. z 2020 r. poz. 882) lub izby przyjęć), **które udzielają świadczeń zdrowotnych w jednostkach systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego, o których mowa w art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym lub w izbach przyjęć;**
3. **osobom wykonującym zawód medyczny w podmiotach leczniczych, o których mowa w pkt 1 ppkt 3 (laboratoria), które wykonują czynności diagnostyki laboratoryjnej w tych podmiotach z wyłączeniem osób, skierowanych do pracy w Podmiotach na podstawie art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2020 r. poz. 1845).**

W kontekście powyższego nie może dziwić, iż w ramach tego samego podmiotu leczniczego może dojść do sytuacji, w której część pracowników tego podmiotu będzie uprawniona do dodatkowych świadczeń, a część nie. Dla przykładu można tu wskazać na ratowników medycznych pracujących w zespołach transportu medycznego, którzy zgodnie z powołanym Poleceniem nie są uprawnieni do dodatkowych świadczeń. W obecnym czasie 90% transportów medycznych obejmuje w stanie ciężkim, bezpośredniego zagrożenia zdrowia i życia ze stwierdzoną chorobą COVID19 lub zakażeniem SARS-CoV-2!

Nie może zatem dziwić [Apel Nr 2/20/VIII Naczelnej Rady Lekarskiej z dnia 10 listopada 2020 r. do Ministra Zdrowia](#). Zgodnie z tym dokumentem Naczelna Rada Lekarska apeluje do Ministra Zdrowia o przyznanie dodatkowego wynagrodzenia w wysokości 100% kwoty miesięcznego wynagrodzenia wynikającej z umowy, na podstawie której udzielane są świadczenia zdrowotne, **każdemu pracownikowi medycznemu udzielającemu tych świadczeń pacjentom podejrzanym o**

zakażenie lub zakażonym wirusem SARS-CoV-2. W ocenie Naczelnej Rady Lekarskiej tzw. „dodatek covidowy” powinien przysługiwać (...) wszystkim uczestniczącym w leczeniu pacjentów, u których potwierdzono/ podejrzewano zakażenie wirusem SARS-CoV-2.

Co oznacza równość wobec prawa?

Zgodnie z art. 32 Konstytucji Rzeczypospolitej **"1. Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne. 2. Nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiejkolwiek przyczyny."**

Wyprowadza się stąd ogólną normę polegającą na tym, że **podmioty znajdujące się w podobnej sytuacji powinny być traktowane w sposób podobny**, a podmioty znajdujące się w sytuacji odmiennej w sposób odmienny. W art. 32 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej **chodzi więc o równe traktowanie podmiotów znajdujących się w tej samej sytuacji prawnej** [uchwała Sądu Najwyższego z 16.3.2000 r., I KZP 56/99, OSNKW 2000, Nr 3-4, poz. 19], **w tym przypadku o równe traktowanie osób wykonujących zawody medyczne uczestniczącym w leczeniu pacjentów, u których potwierdzono/podejrzewano zakażenie wirusem SARS-CoV-2.**

Zdaniem Trybunału Konstytucyjnego **„zasada równości wobec prawa (równości w prawie) polega na tym, że wszystkie podmioty prawa (adresaci norm prawnych) charakteryzujące się daną cechą istotną (relewantną) w równym stopniu mają być traktowane równo. A więc według jednakowej miary, bez różnicowań zarówno dyskryminacyjnych, jak i faworyzujących”** [Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 9 marca 1998 r., 7 U 7/87, OTK 1988, nr 1, poz. 1].

Nie oznacza to jednak bezwzględnego egalitaryzmu - **równość to bowiem także akceptacja różnego traktowania przez prawo różnych podmiotów, z tym jednak, że to różne traktowanie powinno być uzasadnione. Równość wobec prawa to również zasadność wybrania takiego a nie innego kryterium różnicowania podmiotów prawa** [Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 października 1989 roku, K 4/89, OTK 1989, poz. 6, s. 108]. **W związku z tym różnicowanie to jest dopuszczalne, o ile jest usprawiedliwione, co prowadzi do konkluzji, że reguła równości musi być rozpatrywana w powiązaniu z zasadą sprawiedliwości.**

Podsumowanie.

W związku z taką interpretacją prawa, prezentowaną przez najważniejsze powołane do tego podmioty, tj. Sąd Najwyższy i Trybunał Konstytucyjny, trudno znaleźć wyjaśnienie dla różnego traktowania lekarzy, ratowników medycznych, pielęgniarek, którzy w równym stopniu uczestniczą w leczeniu pacjentów, u których potwierdzono/ podejrzewano zakażenie wirusem SARS-CoV-2.

Takie rozróżnienie nie daje się pogodzić z zasadą sprawiedliwości i sprawiedliwego społeczeństwa.

„Sprawiedliwe społeczeństwo” to społeczeństwo trwale wyczułone na wszelkie przypadki niesprawiedliwości i zawsze skwapliwe do podjęcia działań je korygujących, bez czekania na porozumienie co do uniwersalnego modelu sprawiedliwości. Prof. Zygmunt Bauman.